

is dit normaal?!

Taalverwerving

Meertalige taalverwerving is een **grillig proces**. Zeker in de verschillende fases van **successieve tweede taalverwerving** zijn er effecten die kinderen en jongeren, maar ook hun begeleiders en ouders **onzeker** maken. We pikken hier in op enkele bekende fenomenen en tonen aan dat dit **heel NORMALE** verschijnselen zijn.

ja
! Is het normaal dat...
Liliana **TRAAG** nieuwe woorden leert?

Ja!

Alle kinderen leren (een) taal op hun eigen **TEMPO** en **heel wat factoren** hebben daar een invloed op. Zeker **het leren van nieuwe woorden vraagt TIJD en CONTEXTUELE ERVARING**. Iemand die dus een tweede taal verwerft op latere leeftijd zal altijd met een zekere achterstand zitten in die taal ten opzichte van ééntalige of simultaan meertalige kinderen, omdat zij al langer in contact komen met de taal.

Op termijn is het wel heel goed mogelijk dat de woordenschat van meertalige kinderen groter zal zijn dan bij de meeste ééntalige kinderen, zeker als je kijkt naar de **OPTELSOM** van de woordenschatkennis in beide talen.

ja
! Is het normaal dat...
Yana nog steeds een **ACCENT** heeft in het Nederlands?

Ja!

Vreemde **ACCENTEN** in de tweede taal zijn heel normaal. Het vermogen om klanken aan te leren en een native uitspraak over te nemen, neemt af met de leeftijd.

ja
! Is het normaal dat...
Amir **WEIGERT TE SPREKEN** in het Nederlands?

Ja!

Het kan zijn dat successief meertalige kinderen die een tweede taal leren gedurende een lange tijd niets in die tweede taal zeggen, terwijl ze wel al spreken in de moedertaal. We noemen dit **DE STILLE PERIODE**.

Dit is normaal en deze periode kan enkele weken tot maanden of zelfs langer duren. De taalverwerving staat echter niet stil, kinderen nemen klanken op, beginnen woorden te begrijpen, enz. Nadien komt het produceren. Bij een zwakkere moedertaal duurt de taalverwerving wat langer. Kinderen nemen in die periode klanken op en het taalbegrip gaat groeien. Bij sommige kinderen kan ook onzekerheid een rol spelen.

Is het normaal dat...
Bilal z'n THUISTAAL ACHTERUIT
gaat nu hij naar school gaat?

Ja!

We zien dat kinderen, eens ze naar school gaan, vooral in contact komen met het **Nederlands** en die taal het **meest actief gebruiken**, door o.a. het contact met leeftijdsgenootjes. Na een tijdje beheersen ze de nieuwe taal vaak beter dan hun thuistaal. Dit heet **taaldominantie**. Dit gaat meestal gepaard met **TAAVERLIES** in de thuistaal.

Panikeer niet als dit fenomeen zich voordoet. Het is belangrijk om de moed niet op te geven en het kind **TALIG** te blijven **STIMULEREN**:

- Maak de taal aantrekkelijk, door er leuke activiteiten aan te koppelen (liedjes zingen, samen boekjes lezen, samen TV kijken,...)
- Wees enthousiast in je communicatie met het kind. Je enthousiasme maakt kinderen warm om zelf te experimenteren met taal. Geef geregeld complimentjes over wat het kind al kan, toon dat je fier bent.
- Breid de contexten uit waar de taal kan gebruikt worden (bv. speelgroepjes waar dezelfde taal wordt gesproken). Verhoog vooral ook het contact met leeftijdsgenootjes die dezelfde taal spreken.

Verzwakt het aanbod in het Nederlands, bv. tijdens vakanties, dan kan natuurlijk ook **taalverlies in het Nederlands** voorkomen. De remedie is dezelfde: versterk het aanbod en blijf het kind op een spontane manier talig stimuleren.

Is het normaal dat...
Noor vaak Dari en Nederlands
VERMENGT?

Ja!

Meertaligen vermengen talen heel vaak en dit tot de wanhoop van leerkrachten, ouders, begeleiders,... Dit wordt immers vaak gezien als een gebrek aan controle over de verschillende talen. Onderzoek toont echter aan dat dit heel normale verschijnselen zijn:

TRANSFER

- Sommige kinderen zullen in het begin klanken, woorden en zinsstructuren van verschillende talen door elkaar gebruiken. Dat is een **onbewust proces**.
- Soms leidt dat tot een **positieve transfer**. Dit is soms louter toevallig, wanneer in beide talen dezelfde vorm wordt gebruikt.
- Soms leidt dit tot een **negatieve transfer**, wanneer het zorgt voor een foute constructie
Bv. Het meest bekende voorbeeld is het accent.
Bv. "Ik morgen naar Brussel gaan."
Deze transfer wordt vaak door Turks-sprekende kinderen gemaakt omdat het werkwoord in het Turks veelal aan het eind van de zin wordt geplaatst.

CODE-WISSELING

- Dit is het opnemen van woorden en uitdrukkingen uit de ene taal in de andere taal.
Bv. "Hij heeft mij ge-attack-t."
- In een meertalige context of in contact met andere meertaligen zullen kinderen vaker hun talen afwisselen. De **redenen** zijn divers: omdat je sommige zaken gewoon beter kan uitdrukken in de ene dan in de andere taal, of omdat je een woord niet (meer) weet in de andere taal, om na te vertellen wat een vriend of een juf zei, om nadruk te leggen op je meertalige identiteit.
Bv. "Hij is te ver. Ik heb geen zin daarin wellah!" (echt waar/ik zweer het in het Arabisch)
- Van belang is dat de volwassenen die het kind omringen niet voortdurend de verschillende talen mengen. Door zelf de talen zo goed mogelijk te onderscheiden, ondersteunen ze het kind om dit ook te gaan doen.

BRONNEN

1. Julien M. (2008). 'Taalstoornissen bij meertalige kinderen.' Amsterdam: Harcourt Assessment.
2. Gielen S., Isçi A. (2015). 'Meertaligheid: een troef! Inspirerend werken met meertalige kinderen op school en in buitenschoolse opvang.' Sint-Niklaas: Abimo.
3. Orioni M. (2015). 'Meertalig opvoeden. Uw kind zal u dankbaar zijn.' Amsterdam: Uitgeverij Van Genneep.
4. Cummins J. (2001). 'Bilingual Children's Mother Tongue: Why is it important for education?'. Sprogforum nr. 19, 2001. p. 19. Geraadpleegd op 15 september 2012, via <http://langpolicy.saschina.wikispaces.net/file/view/cumminsENG.pdf>
5. www.metrotaal.be
6. Van der Linden E., Kuiken F. (2012). 'Het succes van tweetalig opvoeden. Gids voor ouders en opvoeders'. Leuven: Acco, p. 182.
7. Braun A., Cline T. (2014). 'Language strategies for trilingual families Parents' perspectives'. Buffalo/Toronto: Multilingual Matters.
8. Pearson B. (2008). 'Raising a child Bilingual. A step-by-step guide for parents'. New York: Living Language.
9. Orioni M. (2017) 'Het meertalige kind. Een eerste kennismaking'. Amsterdam: Van Genneep, p. 268.